

Food Express Almere: samen voor mij en mijn omgeving

5 inspirerende inzichten van jongeren en hun begeleiders

Food Express Almere was een project voor Maatschappelijke Ervaringstijd (MET).* Het project is uitgevoerd door jongeren in een veelal kwetsbare positie, met begeleiding van jongerenwerkers van De Schoor. Jongeren zijn van juli tot en met september 2020 in actie gekomen om maaltijden te maken en uit te delen bij gezinnen in hun buurt die in armoede leven. Hun ervaringen geven waardevolle inzichten in motivaties, successen en ontdekkingen bij maatschappelijke inzet van kwetsbare jongeren.

1. Mijn verwachtingen en doelen moest ik soms bijstellen

Verwachtingen van jongeren aan het begin van het project komen veelal uit; zo leren ze nieuwe skills, ontmoeten ze nieuwe mensen, verdienen ze wat bij met iets dat leuk is om te doen. Dit op een plek waar zij zich veilig voelen en graag komen. Toch is het ook wennen en schakelen. Plannen blijken soms bijvoorbeeld anders uit te pakken dan van tevoren gedacht; *'Soms waren we onvoldoende voorbereid en was de vraag soms groter dan we aankonden. Ook hadden we vooraf beter (dieet)wensen moeten inventariseren.'*

De onderlinge dynamiek tussen jongeren in de groep pakt uiteindelijk uit zoals verwacht, maar dat ging niet vanzelf. Jongeren moesten leren grenzen aan te geven en de tijd te nemen. *'Sommigen in de groep waren al langer betrokken dan anderen waardoor zij eerst een beetje overheersten. Maar dat veranderde wel toen we verder in het project waren.'* Verwachtingen die jongeren hadden over de mate van hun betrokkenheid blijken onderling ook te verschillen. Het is dan erg fijn (en effectief) wanneer jongerenwerkers die conflicten en irritaties helpen oplossen.

Begeleiders zien ook dat het leren omgaan met verwachtingen een belangrijke vaardigheid is voor jongeren om te leren. Het helpt om vanaf het begin zo helder mogelijk te zijn over ieders verwachtingen, en om herkenbare doelen op te stellen met jongeren. *'Het doel om acute armoede tegen te gaan door het verstrekken van voedselpakketten sprak veel jongeren aan, omdat zij zelf ook te maken hebben met armoede.'* Het helpt ook aan te sluiten bij de motivatie en achtergrond van de jongere. *'Het is handig dat de maatschappelijk diensttijd vormgegeven is naar de ontwikkelingsachtergrond van de jongeren en dat er in overleg met hen gekeken wordt naar wat zij meer kunnen/willen doen boven hun eigen capaciteit.'*

2. MET is er voor mijn persoonlijke ontwikkeling

Wat leer je nou zoal bij een MET? Volgens jongeren: heel veel. Van praktische skills zoals koken tot complexere skills, zoals samenwerken, hulp vragen, feedback geven, omgaan met conflicten en initiatief nemen. Jongeren ontdekken ook wat ze wel en niet leuk vinden. *'Ik heb geleerd wat ik leuk vind en minder leuk, maar ook dat aan al het leuke werk ook minder leuke kanten zitten.'* En inzicht in wat je kan bijdragen aan je omgeving. *'Weten wat armoede betekent en welke impact het heeft en dat het voldoening geeft om anderen die het moeilijk hebben te helpen.'*

Begeleiders beamen dit en zien jongeren ook groeien in begrip voor een ander, empathie en compassie. *'Het heeft een positieve invloed op het gevoel van eigenwaarde en op hun imago. Het voelt goed om anderen te helpen en het is cool en geeft status, dat werkt ook door op andere jongeren, met name tieners.'*

3. De begeleiding heeft mij goed geholpen en kansen gegeven voor eigen initiatieven

Elk project komt een keer ten einde. Bijna alle jongeren vonden het jammer dat het project stopte, en daarmee de waardevolle en duidelijke taken en de fijne begeleiding die ze kregen. Maar de waardering van jongeren gaat verder dan voor 'a job well done'. Er is waardering voor de vertrouwensband tussen jongeren onderling en met de begeleiders die gaandeweg gegroeid is, en de waardering die jongeren en begeleiders in het project kregen en elkaar gaven.

Jongerenwerkers benadrukken hoe essentieel het is (zo nodig: extra) tijd te investeren in goede begeleiding tijdens een dergelijk project. *'Het toeleiden en begeleiden van jongeren naar een MET zoals Food Express kost tijd en energie en vraagt om een deskundige aanpak en begeleiding. Het werken vanuit een reeds bestaande en/of nieuwe vertrouwensrelatie helpt en is belangrijk.'* Tijdens MET staat participatie van jongeren centraal, omdat het geven van regie aan jongeren hun betrokkenheid bij doelen, taken en elkaar vergroot. Een strikte einddatum kan dit echter wel ingewikkelder maken. Dit is een leerproces en vraagt ook van de begeleiders dat ze flexibel schakelen. Binnen de huidige kaders – en het concept Food Express dat door jongerenwerkers is bedacht - is het gelukt om eigen inbreng van jongeren te stimuleren en vorm te geven. Voor een vervolg willen jongerenwerkers graag een stap verder gaan met een nog actievere rol van jongeren. *'We willen bij een doorstart van het project kijken of we jongeren die graag door willen, kunnen inzetten als trekker, begeleider en/of ervaringsdeskundige. Daarnaast willen we bekijken hoe we jongeren kunnen laten uitstromen/doorstromen naar een ander soortgelijk initiatief.'*

4. MET gaat over mij en mijn maatschappij

Een aanrader vinden jongeren het project zeker. Vooral het gevoel wat je krijgt door samen met leeftijdsgenoten een ander te helpen, je voor iets dergelijks in te zetten en zelf veel nieuwe dingen te leren. *'Het is een goeie vrijetijdsbesteding en je bent bezig met een goed doel. Je maakt gezinnen heel blij. En je doet een goeie ervaring op. Je doet iets voor de maatschappij en de samenleving in Almere.'*

De waarde van Food Express klinkt ook door bij (jonge) ontvangers van de maaltijden. *'Ik kan niet uitleggen hoe blij ik ben vooral als een student zijnde en een alleenstaande moeder heb ik niet veel geld in de maand over en het scheelt mij enorm dat ik 2 keer in de week eten krijg. Wat ik ook erg leuk vind is dat ze ook echt rekening houden met me kleine en ook cadeautjes mee geven. Super leuk !!!'*

Jongerenwerkers zijn verrast over de impact van het 'kijkje achter de voordeur'. Niet alleen merken ze de impact op deelnemende jongeren, maar ook op henzelf en voor hun werk. Zo hebben zij door de relaties die via Food Express zijn gelegd een scherper beeld van wat zich achter de voordeur bij een aantal jongeren afspeelt. Verder hebben zij nieuwe gezinnen ontmoet en zijn er nieuwe jongeren aangegaakt bij andere projecten binnen het jongerenwerk.

5. Het is ook belangrijk dat het leuk is

Naast alle ervaringen en inzichten in het waarom en hoe van het project concluderen jongeren en begeleiders dat het vooral ook leuk moet zijn! Ze maken nieuwe vrienden, koken samen in de keuken ontmoeten nieuwe mensen in hun wijk. Een goede en respectvolle sfeer draagt bij aan goede relaties en daarmee aan het al dan niet slagen van een project zoals deze. Daarbij is het ook onbetaalbaar dat een ieder leert dat het soms ook even minder leuk is. Een respectvolle omgeving maakt dat dit dan ook uitgesproken mag en kan worden. Dat jongeren de waardering voor wat ze doen ook kunnen 'aanraken' met een vrijwilligersvergoeding en certificaat geeft ook een fijn gevoel. Het tastbaar maken van waardering blijft wel maatwerk: *'Neem bepaalde drempels weg, bijvoorbeeld een vergoeding krijgen als je*

Maatschappelijke Ervaringstijd – Food Express Almere

met een uitkering te maken hebt kan een drempel zijn voor jongeren, omdat deze wordt verrekend met je uitkering.'

* Het MET-project Food Express Almere is uitgevoerd als onderdeel van het programma [Maatschappelijke Diensttijd](#) (MDt) van de Rijksoverheid. Voor meer informatie over Maatschappelijke Ervaringstijd, neem contact op met [Stichting Alexander](#). Voor meer informatie over Food Express Almere, neem contact op met [De Schoor](#).